

Norges Fritids og Småfiskerforbund
v/Lars Kongsvik
Sagstadvei 11
5243 FANA

Sagstad 10.05.12

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Til reguleringsmøtet 14.juni 2012

Fritidsfiskernes rett til leveranse av torsk

NFSF ser seg fortsatt nødt til å forfølge saken om fritidsfiskernes rett til å levere torsk. Denne retten ble redusert fra 2000 kilo til 1000 kilo fra 2010 til 2011.

Vi mener fortsatt dette vedtaket er en urimelig inngripen i fritidsfiskernes rett til leveranse av fisk inntil en økonomisk grense på 50 000 kroner som er vedtatt av Stortinget.

Vedtaket om halvering av torskekvoten for fritidsfiskere har ført til en storm av protester fra kystbefolkningen i nord-Norge, og dette er en situasjon vi hverken vil eller kan leve med.

NFSF mener Fiskeridirektoratets begrunnelse om bevaring av kysttorsken er helt uholdbar. Fritidsfiskerne og lokale kystfiskere i nord-Norge fisker like mye på innsiget av nordøst atlantisk torsk. Da er det helt urimelig at den ene gruppen får redusert sin kvote til det halve, mens den andre gruppen får økt kvote fordi bestanden av torsk er så god.

Tiltaket som ble begrunnet med vern av kysttorsken er blitt et tiltak for å presse fritidsfiskerne ut av torskefisket og gi mer til yrkesfisket.

NFSF ber på nytt om at kvoten for levering av torsk fra fritidsfiskere heves til 3000 kilo, alternativt at kvotebegrensningen fjernes og at fisket reguleres av den økonomiske begrensningen på 50 000 kroner.

Vi ble på forrige reguleringsmøte lovet at departementet skulle se på saken for å finne en løsning. I vår løpende kontakt med departementet er vi hele tiden forespeilt at en har et arbeid på gang for å løse saken. Så opplever vi at månedene går uten at der blir noe resultat og at årets torskesesong dermed er tapt i forhold til å få på plass bedre ordninger for fritidsfisket.

NFSF ber om en redegjørelse for hvilket arbeid som er gjort i saken, hva som videre er planlagt og hva som nå er til hinder for å få på plass en løsning. Vi ber også om en betraktning på tidshorisonten i det videre arbeidet.

Lars Kongsvik
nestleder NFSF

Tom Sollie
leder NFSF

Sak 6 Hva skjer med torsken?

- **Regulering, fordeling og kvalitet av norsk arktisk torsk sett i lys av bestandsutvikling og endringer i fiskeflåten.**

Innledning ved Statssekretær Kristine Gramstad, Fiskeri- og kystdepartementet

Innledning ved Edgar Henriksen, Nofima

Saksframlegg:

Norges Kystfiskerilag slutter seg til fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansens visjon om at sjømatnæringene skal ha som målsetting at Norge skal bli ”verdens fremste sjømatnasjon”. Fiskeriministeren sa i sitt foredrag på FHL årskonferanse at for å oppnå dette må minst tre premisser være på plass:

- For det første må verdens fremste sjømatnasjon være preget av mangfold og bredde.
- For det andre må verdens fremste sjømatnasjon drive bærekraftig og ansvarlig bruk av havet.
- For det tredje må Norge være kjent og respektert som verdens fremste sjømatnasjon - nasjonalt og internasjonalt.

Dette er premisser vi slutter oss til. Men det er også et viktig premiss som fiskeriministeren ikke nevner:

Lokal forankring og lokalt eierskap til denne visjonen.

Det betyr at de mange hundre lokalsamfunn og mange tusen yrkesutøvere langs hele kysten må føle at dette er noe som betyr noe for OSS, og kommer OSS til gode. Gjennom en slik lokal forankring vil man også skape den nasjonale forankringa vi trenger for å nå målet. Norges Kystfiskerilag mener at norske fiskeressurser først og fremst skal prioriteres til sikring av arbeidsplasser, aktivitet og vekst i kystsamfunnene. Dette må ha som konsekvens at ressurstildelingen må rettes mot kystflåten, og at den delen av flåten som leverer ferskt prioriteres. En slik politikk vil skape den legitimitet og lokale forankring som fiskeriministeren trenger for å nå sitt mål.

En slik politikk vil også sikre at rikdommen som fiskeriene innbringer blir fordelt på mange hender, og ikke samlet i få selskaper hvor eiere og aksjonærer som hever utbytte av fiskeriene like gjerne kan sitte i London som i Oslo.

I fiskeriene er det dessverre slik at gjennom gjeldende strukturordninger, er fiskerettighetene ført bort fra lokalsamfunnene. Det er et paradoks at kystflåten har vært presset inn i en gjeldsoppbyggende spiral av kvotekjøp for å sikre eget ressursgrunnlag, samtidig som totalkvoten har gått opp år for år. Resultatet er at kvoter er blitt sentralisert og er tapt for lokalsamfunnene. Dette er det motsatte av å skape lokal forankring. Når fiskeressursene forsvinner – forsvinner også grunnlaget for mange av lokalsamfunnene.

Gjennomført strukturering har ikke fått den forventede effekt på den enkeltes fartøyskvoter. Kravet om strukturering i flåten under 11 meter må derfor i stedet møtes med en friere regulering for kystflåten. Samtidig må det sikres at det avsatte kvantumet til kyst faktisk forbeholdes denne flåtegruppen, gjennom å stoppe den utglidningen av kystfartøygruppen og overføringen av kvantum oppover i lengdegruppene, som blant annet reguleringen med fri lengdeutforming i kystflåten har

medført.

Norges Kystfiskerilags er - som fiskeriministeren, opptatt av at fiskerinæringa skal være variert og sammensatt også i fremtiden. Dette for å nå målene om god ressursforvaltning og god kvalitet på produktene, og for å ivareta samfunnsmessige hensyn. En variert og riktig sammensatt flåte er et av kriteriene for ei variert og lønnsom næring. Norges Kystfiskerilag ser derfor innføringen av fri lengdeutføring i kystflåten som det alvorligste feilgrepet som er gjort i fiskerireguleringen siden innføringen av strukturkvoteordningene. I praksis har man med dette legitimert oppbyggingen av en ny havgående flåte som fisker på kystflåtens ressursgrunnlag.

Norges Kystfiskerilag ser ingen logikk eller forsvarlighet i at fartøy på opp til 55 meter, som i realiteten er havgående, har fått tillatelse til å konkurrere med den tradisjonelle kystflåten om det samme ressursgrunnlag og fiskefelt. Dette er et forhold som myndighetene må rydde opp i straks. En viktig forutsetning for en friere regulering i kystflåten er at det ordnes opp i problemstillingene med kvotehopp mellom fartøygruppene, og at det settes klare sperregrensener mellom fartøygruppene som hindrer overføring av kvantum fra små til større fartøy. Faktisk lengde og ikke hjemmelslengde må legges til grunn for deltakelse i et fritt fiske for kystflåten. Det understrekes at en regulering basert på faktisk lengde generelt vil medføre en betydelig forenkling for så vel utøvere som forvaltning, sett i forhold til dagens kompliserende hjemmelslengdeordning.

Forslag til vedtak:

Landsstyret gir følgende innstilling til Landsmøtet i saken:

1. Landsmøtet tar innledningene fra Statsekretær Kristine Gramstad og forsker Edgar Henrikse til orientering.
2. Norges Kystfiskerilag slutter seg til fiskeriminister Lisbeth Berg-Hansens visjon om at sjømatnæringene skal ha som målsetting at Norge skal bli "verdens fremste sjømatnasjon".

For å nå denne målsettingen må denne visjonen forankres lokalt, og det må legges til rette for å holde kvaliteten av norsk fisk på et høyt nivå. Dette innebærer at det må lønne seg å levere fangst av god kvalitet, og at pris- og reguleringssystemet må tilrettelegge for økt kvalitet og verdiskapning. Norges Kystfiskerilag og norske kystfiskere har påpekt dette gjennom mange år, og har påtatt seg et ansvar for å holde kystsamfunn i gang. Det er derfor rimelig at myndighetene gjennom forskrifter og reguleringer tilgodeser kystsamfunnene, kystfiskeflåten og dens utøvere med å rydde opp i de uheldige utslagene som bl.a hjemmelskvoteordningen, fri størrelsesutføring og strukturering har medført. Om vi skal nå de overordna målene om "økt verdi" og "bedre kvalitet" må myndighetene luke vekk reguleringsordninger som innebærer verdiforringende og destruktivt fiske. Dette bl.a ved at store mengder fisk blir brakt på land på kort tid, noe som går ut over kvaliteten og verdien. Dette er en utfordring som også gjør seg gjeldende som et resultat av oppbyggingen av en stadig større og mer fangsteffektiv flåte.

Krav til behandling av fisk og minstemål har i enkelte fiskeri blitt fraveket, noe som undergraver prinsippene om kvalitet og høy verdi. Dette eksempelvis ved at det leveres store fangster av ubløgget og kvalitetsforringet fisk, til lav verdi. I sesonger med god tilgjengelighet og mye fisk, ser vi at fangsteffektive fartøyer bringer på land enorme fangster på kort tid. Mengde på bekostning av kvalitet. Norges Kystfiskerilag mener det er forkastelig å behandle høyverdig mat på en slik måte, og at både fiskeflåte, landanlegg og kontrollmyndigheter, samt reguleringsmyndighetene må ta et ansvar for å unngå slike forhold.

- 3.** Norges Kystfiskerlag krever at Fiskeri- og kystdepartementet rydder opp når det gjelder definisjonen av "kystfartøy", og at den nye fartøygruppen "kystfiskefartøy med lasteromskapasitet på inntil 500 kbm og fri lengdeutforming" blir plassert i den fartøygruppen hvor de hører hjemme – havfiskeflåten. Dette innebærer at man må føre denne flåtens kvotegrunnlag tilbake til kystfiskeflåten, og at flåtens kvoter må hentes i havfiskeflåtens kvotegrunnlag.
- 4.** Det settes klare sperregrenser mellom fartøygruppene som hindrer overføring av kvantum fra små til større fartøy. Faktisk lengde og ikke hjemmelslengde må legges til grunn for deltakelse i et fritt fiske for kystflåten.
- 5.** For å styrke rekruttering til fiskeriene og tilknytning til lokalsamfunnene, ber Norges Kystfiskerlag om at Fiskere i åpen gruppe, som kan vise til at de fisker jevnt hele året – og ikke bare torsk i torskesesongene – blir premiært med opprykk til lukket gruppe. Likeledes at fiskere i lukket gruppe, som kan vise til at de fisker jevnt gjennom hele året, og fisker på andre arter en torsk, premieres med tilleggskvoter. Norges Kystfiskerlag viser i denne sammenheng til forslaget i vår kommentar til reguleringene 2012.
- 6.** Erfaringene fra siste års loddefiske tyder på at loddebestanden er i dårlig forfatning og bør forbeholdes som mat for andre verdifulle fiskeslag som blant annet torsk. Det må derfor snarest iverksettes arbeide med å utarbeide klare forvaltningsmål for loddebestanden som tar utgangspunkt i bestandens viktige funksjon som nøkkelbestand i Barentshavet og i det nære kyst og fjordsystem. Definisjonen av forvaltningsmålet må også inkludere lodda som matkilde for sjøfugl, sjøpattedyr og som kilde for gjødsling av kyst- og fjordsystemene. Den norske kvoteandelen må utelukkende benyttes til konsum, samt et begrenset agnfiske. Det må under ingen omstendigheter tillates fiske av lodde til oppmaling. Fisket må videre avvikles slik at det kommer kystsamfunnene til gode gjennom produksjon på land. Ombordproduksjon må ikke tillates. Fisket må ikke åpnes før gytemoden lodde har skilt seg fra umoden lodde, det vil si at fisket ikke må åpnes før lodda har nådd kysten.
- 7.** Det er åpnet for et begrenset forsøksfiske av raudåte i Vesterålsfjorden/Hadsselfjorden, etter påtrykk fra et begrenset forskningsmiljø. Vi vet at det finnes kolossale mengder raudåte i havområdene omkring oss. Vi vet også at raudåta er en viktig art som føde for alle de kommersielle fiskeslagene som våre fiskerier er basert på. Det er også en kjensgjerning at rognen til raudåta er det viktigste – kanskje det eneste – startforet for fiskelarvene. Vi vet imidlertid lite eller ingenting om samspillet mellom raudåtebestanden og fiskebestandene, og det er følgelig godt mulig at raudåtebestanden må være så stor som den er dersom viktige fiskebestander skal kunne holde seg på et ønskelig høyt nivå. Denne sammenhengen vet vi per i dag alt for lite om. Forsøksfisket etter raudåte gjennomføres på et tidspunkt hvor larver etter torskegytinga i området er i drift og følgelig blir desimert av dette fisket. Norges Kystfiskerlag ber derfor om at raudåtefisket stanses inntil vi får klarlagt hvilke konsekvenser det kan ha for fiskebestandene.

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Bergen, 22.mai 2012

Att.: Fiskeridirektøren

E-post: postmottak@fiskeridir.no

Reguleringsmøte våren 2012 - sak 2.4

Vi legger til grunn at det er nå omkring 15-20 år siden det er gjort forskningstokt av betydning i fiske etter vassild.

For 2012 er avsatt 12.000 tonn vassild, herav 300 tonn til forskning, altså 11.700 tonn til fordeling mellom de aktuelle deltakende fartøy. Herav avsatt 1.755 tonn til fiske etter 1. juni. Vi har i dag ca. 20 aktive fartøy, hvor det var satt av en fartøykvote på 600 tonn. Dette vil si at det er for lite fisk til fordeling når man tar høyde for at flere fisker "litt" over fartøykvoten for å være sikker. Det er pr. i dag fisket 11.059 tonn som betyr et "overfiske" på 1.114 tonn da det var avsatt 9.945 tonn til fiske 1. halvår. Dette vil si at det gjenstår kun 641 tonn til 2. halvår, ikke 1.755 tonn som opprinnelig.

På bakgrunn av overnevnte foreslår vi en kvoteøkning på 2.000 tonn for inneværende år. Av dette kvantumet avsettes 1.500-2.000 tonn til fiske i 2. halvår. Det bør også innføres kvotefleks for fiske i 1. halvår i fiske etter vassild. Dette vil sikre at hvert fartøy i en periode får sin kvote og kan regulere fisket innenfor sin egen kvoteandel.

Videre bør fisket åpnes 1. januar. Det er ikke nødvendig med et senere tidspunkt (15. feb.) da mange har det hektisk pga. blant annet loddefiske. Sonen i området Garsholbanken-Trænaegga bør åpnes for flytetrål fra samme dato, ikke 1. mars slik som i dag. Dagens ordning innskrenker mulighetene for trålerne å fiske der den største fisken er, da det er et svært få felt som er åpnet i den perioden båtene har tid til å fiske.

Med vennlig hilsen
Pelagisk Forening

Torstein Solem
Daglig leder

Mariann Frantsen
Rådgiver

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 Sentrum
5804 Bergen

Bergen, 18. mai 2012

Att.: Fiskeridirektøren

E-post: postmottak@fiskeridir.no

Reguleringsmøte våren 2012 - sak 2.7

A. Regulering av lodde for kystflåten i Barentshavet

Pelagisk Forening viser til årets loddefiske for kystflåten og har på denne bakgrunn følgende innspill til regulering av fisket etter lodde i Barentshavet:

- Vi foreslår at loddefiske i kystgruppen lukkes for ikke konsesjonspliktige fartøy og at der innføres deltageradganger for dette fiskeriet som for andre fiskeri i kystgruppen. Deltageradganger bør gis på bakgrunn av tidligere faktisk deltagelse i fiskeriet.

Bakgrunnen er at en ønsker å utelukke fartøy som ikke deltar, men som er påmeldt, og dermed få en oversikt over faktisk deltagende fartøy og fordeling av kvotene deretter.

Foreningen foreslår også at det blir gjeninnført påmeldingsavgift med tilhørende påmeldingsfrist for å begrense deltagelsen/antall påmeldte fartøy.

- Foreningen anmoder også om at fartøy som er i fiske etter torsk samtidig som utseilingsfristen for loddefisket blir iverksatt, ansees som utmeldt til loddefiskeri, slik at begge fiskerier kan utøves forsvarlig og regningssvarende. Under årets fiskeri ble fartøy som var i fiske etter torsk, tvunget til å avslutte like før fartøyenes kvote var oppfisket, for å rekke utseilingsfristen til loddefisket. Det for så igjen skifte bruk og igjen starte torskefiske etter endt loddefisket, noe som er lite ønskelig både praktisk og fiskerøkonomisk.

B. Regulering av bifangst under loddefisket.

Pelagisk Forening viser til de stramme bifangstreglene samt bruk av aktsomhetsfelt, og ber om at

disse reglene endres.

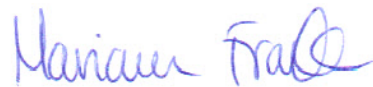
100 kg bifangst pr 100 tonn med lodde er forsvinnende lite i det større reguleringsmessige bilde, og kan etter foreningens mening ikke forsvare den betydelige ressursbruken som overvåkning av dette fisket nå medfører. Man kan heller ikke se at å tillate 100 kg torsk pr 100 tonn med lodde kan ha noen betydning for den store torskebestanden.

Vi forslår derfor at der tillates minst 100 kg torsk per 100 tonn med lodde, samt at bruken av aktsomhetsfelt opphører.

Med vennlig hilsen
Pelagisk Forening

Torstein Solem
Daglig leder

Mariann Frantsen
Rådgiver

Norges Fritids og Småfiskerforbund
v/Lars Kongsvik
Sagstadvei 11
5243 FANA

Sagstad 10.05.12

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Til reguleringsmøtet 14. juni 2012

Tiltak for å gjenoppbygge bestanden av torsk i Oslofjorden/Skagerrak og spesielt på kysten av Telemark, Vestfold, Akershus og Østfold.

NFSF er kjent med at det arbeides i et departementsnedsatt utvalg – fiske i sør - for å finne løsninger på en bedre forvaltning av alt fiske i dette området.

Vi ber om en redegjørelse for fremdriften og resultater i arbeidets utvalg.

Lars Kongsvik
nestleder NFSF

Tom Sollie
leder NFSF

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

25.05.2012

WWFs innspill til Reguleringsmøtet 14. juni 2012

Sak 04/2012 - Økosystembasert forvaltning - diskusjon av prioriteringer for 2013

De norske havområdene har naturverdier i verdensklasse og hvert år strømmer besøkende fra hele verden hit til landet for å oppleve den vakre naturen. Mange av disse områder er også spesielt næringsrike, og dette sammen med de fysiske forholdene, gjør dem spesielt egnet som henholdsvis gyte-, yngle-, hekke- og beiteområder for et stort antall arter. Et eksempel er Barentshavet hvor vi finner verdens største torskebestand og området har i årtusener og frem til i dag vært viktig for oss nordmenn som et matfat og økonomisk ressurs.

Norge har som mål om å oppnå en økosystembasert forvaltning av alle våre havområder. Økosystembasert forvaltning betyr at miljø og økosystemhensyn overordnes i både prosess og beslutninger i forvaltningen. Det handler ikke kun om å balansere interesser, men å legge de miljøfaglige vurderingene som premisser for forvaltningen. Et økosystem inkluderer både biotiske og abiotiske faktorer, hvor en ansvarlig forvaltning må fokusere rundt bærekraftige, fornybare ressurser.

Å se økosystemet som en helhet gir oss fordelen at forvaltningstiltak kan måles og evalueres på en helt annen måte enn før. Det kan ta bort usikkerheter ved valg av tiltak som kreves for å løse kompliserte miljøspørsmål. Denne innfallsvinkelen for forvaltning av de marine ressursene kan ytterligere optimalisere det langsiktige økonomiske utbyttet av å høste fra havet gjennom revisjoner av forvaltningsstrategier og høstingsregler. Fiskerinæringen høster av fornybare, men ikke utømmelige ressurser i økosystemet, og hvordan næringen opererer spiller derfor en særdeles viktig rolle for å kunne nå målet om økosystembasert forvaltning.

I følge FNs biodiversitetskonvensjon¹ artikkel 2, defineres et økosystem som *"et dynamisk kompleks av planter, dyr og mikro-organismer som i samspill med deres ikke levende miljø utgjør en funksjonell enhet"*. Siden 1992 har det vært en gradvis utvikling i retningen av en holistisk tilnærming til forvaltningen av det fysiske marine miljøet, artene som lever i det, interaksjoner artene imellom og hvordan påvirkning fra våre menneskelige aktiviteter påvirker omgivelsene.

Johannesburg-toppmøtet i 2002² resulterte i en erklæring med målsetning om å innføre en økosystembasert tilnærming til forvaltning av havområdene innen 2010. Vi er i dag i 2012 og fremdeles spriker oppfatningen av hva begrepet "økosystembasert forvaltning" innebærer i

---

¹ FN-konvensjon av 22. mai 1992 om biologisk mangfold

² World Summit on Sustainable Development

mange retninger. Begrepet er utfordrende å fylle med innhold fordi metodeverktøyet til å undersøke og måle interaksjoner mellom miljøet og artene i flere ledd er mer komplisert enn de bestandsmodeller vi benytter i dag. Vi modellerer ikke hele økosystemer enda og om vi hadde gjort det hadde heller ikke det gitt oss et fulldekkende svar på hvordan vi kan forvalte havet og de ressurser som lever i det på en langsiktig måte. Likevel er det viktig å ha en klar definisjon på hva som skal inkluderes i begrepet «økosystembasert forvaltning» og implementere de ulike faktorene.

Etter FAOs (*Food and Agriculture Organization*) retningslinjer for økosystembasert ressursforvaltning³ kan aktuelle forvaltningsmål være å forbedre helsetilstanden i økosystemet, bygge opp igjen nedfiskede bestander, opprettholde reproduksjonspotensialet til kommersielt utnyttede arter, bevare biologisk mangfold, verne viktige habitat, redusere uønsket bifangst, redusere spøkelsesfiske og/eller redusere uforutsigbarhet og risiko. Det kan også være å forbedre de institusjonelle rammene, utbedre juridiksjonsgrunnlaget, forbedre rammene for beslutninger, tiltak og avgjørelser, utbedre datagrunnlag og statistiske metoder, forbedre forskningskapasiteten og utarbeide helhetlige forvaltnings-planer for definerte marine områder. FAO sine retningslinjer for økosystembasert forvaltning bygger på hovedlinjene i FN-avtalen om fiske på det åpne hav. Det er på disse områdene Fiskeridirektoratet og Reguleringsmøtet kan gjøre de viktigste grepene på veien mot en helhetlig økosystembasert forvaltning av norske havområder.

ICES definerer "økosystembasert tilnærming" som «*en integrert forvaltning av menneskelige aktiviteter basert på kunnskap om økosystemenes dynamikk for å oppnå bærekraftig bruk av varer og tjenester fra økosystemene, og opprettholdelse av økosystemenes integritet*». En tilsvarende definisjon er lagt til grunn i St.meld. nr.12 (2001 – 2002) Rent og rikt hav, kapittel 2.2.3.

Prinsippet om økosystembasert forvaltning finner vi også i Havrettskonvensjonen, der det heter i art. 61 "*når kyststatane fastset kvotar skal dei ta omsyn til relevante miljøfaktorar og at bestandane er gjensidig avhengige av kvarandre*." Prinsippet er også nedfelt i FN-avtalen om fiske på det åpne hav. I Norge er prinsippet nedfelt i forvaltningsplanene for havområdene våre.

WWF mener derfor at Fiskeridirektoratet må sette en helhetlig økosystembasert tilnærming i høysete, basert på vitenskapelige råd fra Havforskningsinstituttet (HI) og Det internasjonale havforskningsrådet (ICES) som en grunnpilar i sine kvoteutarbeidelser for 2013. Videre er det viktig å arbeide videre med å inkludere samspillet i økosystemet artene imellom, da for kommersielle og ikke-kommersielle fiskearter, virvelløse dyr, sjøfugl og marine pattedyr. Å få kunnskap om dette samspillet og å implementere disse i metoden for kvotefastsettelse vil være svært viktig for å sikre bestander og matsikkerhet i et langsiktig perspektiv.

---

³ FAO Technical guidelines for responsible Fisheries, No 4, Suppl. 2

Prioriterte arter for 2013

Målet om at naturlig forekommende arter skal finnes i levedyktige bestander synes oppnådd for mange kommersielle bestander langs norskekysten. Det er dessverre ikke like bra for alle arter og bestander av uer, snabeluer, pigghå, håbrann, brugde og blålange, og tildeles blåveite og kysttorsk er på svært lave nivåer. Kolmulebestanden er i særdeles svak tilstand og dagens fiskeri på makrell (av Norge, EU, Island og Færøyene) påvirker totalbestanden negativt og et overfiske er en realitet.

Bestanden av europeisk ål har hatt en brutal nedgang de senere år, og selv om ålen er fredet i Norge tillates fremdeles et forskningsfiske på hele 50 tonn ål. Dette overvåkingsfiske er WWF svært kritiske til. Et overvåkingsfiske av en kritisk truet art påfører en allerede liten bestand et ytterligere press og kan være med på å hindre gjenvekst av denne. Det bør utarbeides et overvåkingsregime som ikke medfører et uttak av ål. Å fange levende ål i ruser og merke disse, for så å slippe de ut i naturen igjen og registrere gjenfangst vil kunne gi data over ålebestanden uten å redusere denne i betydelig størrelse.

WWF ber Fiskeridirektoratet sette følgende arter på lista over prioriterte arter for 2013: blåveite, europeisk flatøsters, haiarter (inkludert brugde, håbrann & pigghå), havmus, hummer, kolmule, kveite (sør for 62°N), kysttorsk (nord og sør for 62°N), leppefisker, makrell, raudåte, skatearter, stillehavsøsters og ål.

Videreutvikling av de tradisjonelle modeller.

Metoder som kan bidra med å gi oversikt over både enkeltbestander og deres interaksjoner mellom hverandre blir stadig bedre. Allikevel er mange av parametrene i modellene usikre med svært mangelfullt datagrunnlag. WWF mener derfor at det vil være viktig å utarbeide beskatningsstrategier for fiskebestandene som bidrar til å holde disse på et nivå der de gir god avkastning på lang sikt og ikke overfiskes. Det er i tillegg viktig å innhente ny kunnskap om bestander og deres grad av interaksjoner mellom hverandre, slik at modellene i fremtiden bidrar til en enda bedre ressursforvaltning.

Sjøfugl – dramatisk nedgang for mange arter

Norge har 2,9 millioner hekkende par sjøfugl, noe som tilsvarer 17 prosent av verdens sjøfuglbestander. Dette gjør Norge til en "hotspot" for sjøfugl. Spesielt i Nord-Norge hvor 95 % av sjøfuglene våre hekker, finnes flere unike sjøfuglområder. Mange av bestandene hekker og en betydelig andel av den europeiske totalbestanden oppholder seg i Norge hele eller deler av året. Når mer enn 25 % av totalbestanden av en art oppholder seg innen for et lands grenser hele eller deler av året, karakteriseres arten som landets ansvarsart. Norge har derfor et særskilt ansvar for disse artene og for at forvaltningen er bærekraftig. Norge har 17 slike fuglearter og 8 av dem er sjøfugl. De siste årene er omfattende dokumentasjon som dessverre viser en alvorlig nedgang i flere viktige bestander er lagt frem⁴. Mest alvorlig er det for de pelagiske sjøfuglbestandene.

---

⁴ SEAPOP. Sjøfugl i Norge 2010

Lomvi (*Uria aalge*), tilstanden for den nordnorske bestanden av er svært alvorlig, og det kan være et tidsspørsmål før arten forsvinner som hekkefugl i mange fuglefjell langs norskekysten.

Lunde (*Fratercula arctica*), bestandsutviklingen de siste fem år har vært negativ for enkelte bestander. Det vises spesielt til koloniene på Anda og Hornøy der hekkesuksessen de siste tre år er under tiltaksgrensen.

Krykkje (*Rissa tridactyla*), bestandsnedgangen er dokumentert over flere år.

Sildemåke (*Larus fuscus fuscus*), siden midten av 1970-tallet, har bestanden av nordlig sildemåke gått dramatisk tilbake, og på 1990-tallet var bestanden 10-20 % av hva den var i 1980. Situasjonen for denne underarten er derfor kritisk.

På den norske Rødlista fra 2010 er det 22 arter sjøfugl. Tre av dem er Norges ansvarsarter. Vi har tre sjøfuglarter som er oppført med status «kritisk truet» på fastlands-Norge. I tillegg er det to sjøfuglarter på Svalbard med samme status. Til sammenligning med den forrige rødlista fra 2006 er det flere arter som har fått en mer alvorlig status. 38 % av fuglene på rødlista er sjøfugl. WWF mener det er viktig å gjøre store grep i forvaltningen av sjøfugl, ikke minst i fiskeriforvaltningen.

I en tid med uoversiktlige og komplekse problemer for sjøfugl knyttet til klimaet, er det viktigere enn noen gang å ta kontroll over andre menneskeskapte faktorer som påvirker sjøfugl negativt. Ved kvotefastsettinger er det derfor viktig å inkludere næringsgrunnlaget for sjøfugl ved de ulike kommersielle fiskeartene/virvelløse dyrene, og samtidig også å opparbeide kunnskap om hvilke effekter høsting av disse kan utgjøre på andre ikke-kommersielle arter som blant annet sjøfugl er avhengig av. Sjøfugl spiller i seg selv en ubetydelig rolle kommersielt i norsk næringsliv og av den enkle grunn står sjøfuglene i fare for å bli nedprioritert sammenlignet med arter av større kommersielle verdi.

Omfang og konsekvenser av utilsiktet fangst av sjøfugl i fiskeredskaper er dårlig dokumentert, og WWF har påpekt viktigheten å forstå omfanget av problemet i flere år. Fangstestimer basert på antall fugler som tas ombord i fiskefartøyene representerer sannsynligvis et underestimat av det antall sjøfugler som faktisk dør. Kjennskapen til omfang og effekt av bifangst av sjøfugl i norske farvann, ikke minst innen utredningsområdet, er svært begrenset og fragmentarisk. Ettersom det er lite dokumentasjon på omfanget av bifangst av sjøfugl i fiskeredskaper i utredningsområdet, er det også vanskelig å vurdere hvilke konsekvenser bifangst har for sjøfuglbestandene.

Gjennom forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten er det nå vedtatt at det skal utføres en kartlegging av omfanget av bifangst av sjøfugl gjennom fiskeriene. WWF ber om at dette arbeidet iverksettes umiddelbart, og ferdigstilles i løpet av 2013. Samme kartlegging må også utføres i kommende forvaltningsplan for Nordsjøen og Skagerrak.

Hvert år høstes det 120 millioner tonn fisk fra havet, sjøfuglen tar nesten det tilsvarende, hele 100 millioner tonn, hvorav 40 millioner er fisk. Detaljene i årsaksforholdet mellom uttaket av fisk og mattilgangen for sjøfugl er delvis uklar, men problemet antas å være betydelig. Pelagiske fiskearter som tobis, kolmule, øyepål, sild og brisling og fiskelarver fra disse er viktige for sjøfuglen. Samtidig er det mye som tyder på at disse fiskeartene selv mangler føde, fordi den viktigste arten av dyreplankton - raudåte (*Calanus finmarchicus*) har hatt en stor nedgang, og

endret utbredelse i våre havområder. I mange områder har også den mindre næringsrike *Calanus helgolandicus* overtatt *C. finmarchicus* posisjon i økosystemet.

Sammenhengen mellom mattilgang for fugl og bestandsstørrelsen har en rekke dokumenterte tilfeller. Et eksempel er koblingen mellom hekkesuksess hos lundefugl og tilgjengelighet av sild på Røst. Resultatene viser at den avgjørende miljøparameteren som bestemmer hekkesuksess er tilgjengelighet av næringsemner, hovedsakelig sild.

En helhetlig økosystembasert forvaltning krever at vi høster fra overskuddet av naturressursene, ikke at vi justerer elementene i økosystemet etter vår høsting. Det vil si at man skal sørge for tilstrekkelig mat og ressurser til de naturlige delene av økosystemet, og deretter avgjøre høstingsnivå - ikke omvendt. De årlige fiskerikvotene må derfor ta høyde for at det er tilstrekkelig mengde fisk igjen til å snu den dramatiske nedgangen i for mange sjøfuglbestander. Dette gjelder spesielt fiske etter arter av lave trofiske nivåer. Et økt uttak av disse mindre artene kan gjøre gjenoppbyggingen av andre arter høyere oppe i næringskjedene vanskeligere, og i verste fall umulig.

Bærekraftig høsting i samsvar med forvaltningsmål

Forvaltningsmyndighetene må i større grad sikre at det faktiske uttaket samsvarer med det som er fastsatt i henhold til kvotereguleringene. Det er svært viktig med et fortsatt sterkt fokus på ulovlig fiske, utkast/slipping/dumping og uregistrert fangst. Slik WWF ser det er kystvaktens posisjon avgjørende å opprettholde, samtidig som at en ytterligere effektiv overvåking i form av satellitt-tilknyttet CCTV kan styrke arbeidet mot ulovlig fiske.

Miljøeffekter av høstingsvirksomhet som utilsiktet bifangst og skader på bunnhabitater vil i stor grad være bestemt av hvilke redskaper som brukes. Slike påvirkninger kan reduseres ved redskapsreguleringer, redskapsmodifikasjoner, stengte områder og økt innsikt og oppmerksomhet blant fiskere. For bifangst kan mye gjøres ved å benytte mer selektive fiskemetoder og ved periodevis stengning av påvirkede områder.

Sukkertare

På få år har 80 prosent av sukkertaren langs Skagerrakkysten og 40 prosent av sukkertaren langs Vestlandet forsvunnet. Sukkertaredøden leder til omfattende endringer i det økologiske systemet som vil reflekteres i fiskebestandene. At taren spiller mange viktige økologiske roller som blant annet oppvekstområde, skjulested, og CO₂-lager er dokumentert gjentatte ganger og flere forvaltningsinstitusjoner har arbeidet med problemet.

Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) har arbeidet med sukkertareproblematikken i flere år og gjennomførte sukkertareprosjektet som ble sluttrapportert i 2009. Målet var å få oversikt over omfanget av sukkertarebortfallet og klarlegge hvorfor dette skjedde. I etterkant av dette kartleggingsarbeidet, ble Klif bedt av Miljøverndepartementet (MD) om å samarbeide med andre berørte myndigheter med å foreslå mulige tiltak for å få sukkertaren tilbake. Havforskningsinstituttet (HI) og Norsk institutt for vannforskning (NIVA) har samarbeidet om å beskrive de viktigste påvirkningsfaktorene og områder med dårlig miljøtilstand. Fiskeridirektoratet, Norges

vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statens landbruksforvaltning har beskrevet mulige sektorvise tiltak.

Det er foreslått at «top-down» effekter er en viktig årsak til dårlig tilstand for sukkertaren. I løpet av sommerhalvåret er det observert massiv påvekst på taren de siste årene. Påveksten fører til redusert lystilgang for taren og gjør sannsynligvis også taren så tung at den lett rives vekk med mye bevegelse i vannmassene (f.eks ved dårlig vær).

Små krepsdyr og snegl vil til en viss grad kunne holde taren ren for påvekst. De siste årene er det imidlertid observert høye tettheter av småfisk, og predasjonstrykket på beiterne kan være betydelig. Økningen i småfisk kan henge sammen med en nedgang i bestander av stor predatorfisk.

Tap av predatorer og top-down effekter er et generelt og globalt problem som ofte kobles til fiskeri (og overfiske). Her nevner vi spesielt kysttorsk og steinbit. WWF ber Fiskeridirektoratet om ikke å nedprioritere sukkertare i 2013, men om derimot å kartlegge omfanget av forholdene beskrevet over i 2013. Dette for å kunne gjøre riktige økosystembaserte forvaltningstiltak ved reguleringsmøtet neste år.

Våre havområders forvaltningsplaner har alle en beskrivelse om å skulle være økosystembaserte, men fremdeles gjenstår en del implementering i praksis. WWF mener at en helhetlig økosystemtilnærming hvor samspill mellom arter kartlegges og implementeres i modeller, et reelt utkastforbud for alle arter – både kommersielle og ikke-kommersielle (med få unntak) – og en klar prioritering av bærekraftige, fornybare ressurser i et langsiktig perspektiv er avgjørende for å sikre fremtidens livsgrunnlag for de arter som finnes i økosystemet i dag, oss mennesker inkludert.

Vennlig hilsen
for WWF-Norge

Karoline Andaur
leder for havmiljøprogrammet
kandaur@wwf.no

Fredrik Myhre
rådgiver, fiskeri og havmiljø
fmyhre@wwf.no

Norges Fritids og Småfiskerforbund
v/Lars Kongsvik
Sagstadvei 11
5243 FANA

Sagstad 10.05.12

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Til reguleringsmøtet 14. juni 2012

Krav om stans i alt lysfiske etter sild og brisling i Oslofjorden / Skagerrak og innhenting av kunnskap for å forvalte bestanden i tråd med havressursloven.

Norges Fritids og Småfiskerforbund etterlyser konkrete tiltak når det gjelder økosystembasert forvaltning i Oslofjorden/Skagerrak. Vi har nå i en rekke reguleringsmøter tatt denne saken opp og mener at vi i møtet i november 2011 fikk et rimelig gehør både fra forskerhold og fra Fiskeridirektøren om at en ønsket å sette brisling på dagsorden fordi en nå ”tyner” bestanden og ikke kan dokumentere at en har en bærekraftig høsting.

NFSF ber om at fiskeridirektøren tar konkrete steg for å skaffe seg kunnskap om brislingen sin rolle i økosystemet slik at en kan forvalte bestanden slik havressursloven krever.

På sist reguleringsmøte påpekte vi at en måtte slutte å gi dispensasjon til fiske i fredningstiden. Vi registrerte med glede at så skjedde under årets fiske, men har fått opplyst at Fiskeridepartementet tok avgjørelse om likevel å gi dispensasjon til lysfiske i fredningstiden. Vi etterlyser den faglige begrunnelsen for å gi en slik dispensasjon.

NFSF krever fortsatt stans i lysfisket etter brisling og småsild.

Lars Kongsvik
nestleder NFSF

Tom Sollie
leder NFSF

Sak 7 Lovforslag om oppfølging av kystfiskeutvalgets innstilling

– Orientering ved Geir Martin Lerbukt, Fiskeri- og kystdepartementet

Saksframlegg:

I Stortingsproposisjonen om Kystfiskeutvalget si innstilling, skriver Fiskeri- og kystdepartementet:

Endringer i deltakerloven, havressurslova og finnmarksloven (kystfiskeutvalet) Prop. 70 L (2011–2012)

1 Hovudinnhaldet i proposisjonen

Fiskeri- og kystdepartementet fremmer med dette forslag om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven), lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) og lov 17. juni 2005 nr. 85 om rettsforhold og forvaltning av grunn og naturressurser i Finnmark fylke (finnmarksloven). Dette er eit svar på eit oppmodingsvedtak i samband med behandlinga av finnmarksloven i 2005 der Stortinget ber regjeringa om å «snarest mulig foreta en utredning av samer og andres rett til fiske i havet utenfor Finnmark, herunder minimumskvote for båter under ti meter, og fremme en oppfølgende sak om dette for Stortinget».

Etter tilråding frå Fiskeri- og kystdepartementet vart kystfiskeutvalet for Finnmark oppnemnt ved kongeleg resolusjon 30. juni 2006. Kystfiskeutvalet la fram ei samrøystes tilråding 18. februar 2008, NOU 2008: 5. Utvalet konkluderer med at folk busette ved fjordane og langs kysten av Finnmark, på grunnlag av historisk bruk og folkeretten, har rett til å fiske i havet utanfor Finnmark til eige forbruk og som næring. Utvalet foreslår fleire tiltak, mellom dei er ei eiga finnmarksfiskelov, eksklusiv fjordfiskerett, lokal forvaltning ut til fire nautiske mil frå grunnlinja og å tilføre ressursar (kapital, kvotar mv.) frå staten.

Etter at utgreiinga vart lagd fram har Fiskeri- og kystdepartementet hatt forslaga frå kystfiskeutvalet på høyring og konsultert med Sametinget om tolkinga av rettsgrunnlaga og ulike forslag til tiltak. Fiskeri- og kystministeren og Sametingsrådet vart i mai 2011 einige om eit sett med forslag til tiltak, sjølv om det er ulik tolking og forståing av dei rettslege spørsmåla. Fleirtalet i Sametinget godkjende tiltaka i plenumsbehandlinga av saka 9. juni 2011, med atterhald om at det er ei ulik forståing av det rettslege grunnlaget.

Fiskeri- og kystdepartementet er ikkje einig med kystfiskeutvalet i deira vurdering av at det på bakgrunn av reglane i folkeretten om urfolk og historisk bruk, eksisterer ein rett til fiske for befolkninga i Finnmark. Departementet legg også til grunn at gjeldande reglar for regulering av og deltaking i fiskeria er i tråd med dei folkerettslege pliktene overfor samane som minoritet og urfolk.

Fiskeri- og kystdepartementet vil likevel foreslå å lovfeste ein rett til fiske av torsk, hyse og sei for alle som bur i Finnmark, Nord-Troms og dei område med sjøsamisk innslag i resten av Troms og Nordland som Kongen fastset, og som eig eit merkeregistrert fartøy under 11 meter og er registrerte i fiskermanntalet. Med dette vil ein sikre at fiskerireguleringane også for framtida vil vere klart innanfor dei rammene som følgjer av folkeretten, og ein vil medverke til å styrkje dei som driv fiske med små fartøy i delar av Nord-Noreg som eit distriktpolitisk verkemiddel. Dette må seiast å vere i tråd med intensjonane bak kystfiskeutvalet sine forslag. Departementet foreslår at lovfestinga skjer gjennom ei ny føresegn i deltakerloven § 21 tredje ledd. Departementet vil samtidig tydeleggjere dei folkerettslege pliktene gjennom ei ny føresegn i deltakerloven § 1 a og i havressurslova § 11 sjette ledd.

Fiskeri- og kystdepartementet vil vidare opne for at det kan etablerast ei fjordfiskeremnd for

Finnmark, Troms og Nordland gjennom ei ny føresegn i havressurslova § 8 b. Ein legg samtidig opp til ein eigen prosess for å få på plass ein rammeavtale mellom Fiskeri- og kystdepartementet og Sametinget om konsultasjonar som gjeld fiskerispørsmål.

Arbeidsoppgåvene til fjordfiskerinemnda og kva vekt fråsegner frå nemnda skal ha vert drøfta vidare i arbeidet med denne rammeavtalen.

Departementet vil også opne for at krav om anerkjenning av eksisterande rettar til fiskeplassar kan leggjast fram for Finnmarkskommisjonen. Det er gjort framlegg om ei ny føresegn i finnmarksloven § 29 første ledd andre punktum som gjev heimel til dette.

I tillegg foreslår departementet nokre andre tiltak i oppfølginga av forslaga frå kystfiskeutvalet som ikkje inneber lovfesting. Det er foreslått å setje av eit tilleggskvantum torsk til open gruppe i fisket etter torsk, hyse og sei i Finnmark, Nord-Troms og dei område i resten av Troms og Nordland med sjøsamisk innslag som Kongen fastset. Departementet har ikkje teke endeleg stilling til korleis dette kvantumet skal nyttast i framtida, men foreslår at dette er spørsmål som ei fjordfiskerinemnd kan uttale seg om. For 2011 og i 2012 er det fordelt 3000 tonn torsk som tilleggskvotetil fartøy i open gruppe i dette området.

Når det gjeld spørsmålet om ein fjordrett kan Fiskeri- og kystdepartementet ikkje sjå at det eksisterer nokon eksklusiv rett til fiske for dei som bur langs fjordane, verken i Finnmark eller i andre fjordar langs kysten. Departementet meiner likevel det er behov for å sikre at dei minste fartøya får fiska kvotane sine. Departementet foreslår difor å innføre eit forbod mot fiske innanfor fjordlinjene for fartøy over 15 meter, men med høve til å gjere unntak.

12.3.3.1 Fiskeri – og kyst departementets vurdering av fjordretten

... Departementet kan ikkje sjå at det eksisterer nokon eksklusiv rett til fiske for dei som bur langs fjordane, korkje i Finnmark eller i andre fjordar langs kysten. Den bruken fjordbefolkninga i Finnmark eller andre stader langs kysten har hatt, kan ikkje gje grunnlag for ein allmenn rettsregel om at dei som bur langs fjordane i Finnmark har ein særleg rett til å fiske i sin fjord, jf.

vurderingane i kapittel 11. Det er i tillegg vanskeleg å sjå for seg at den bruken utvalet har kartlagt, skil seg frå den bruken lokalbefolkninga har utøvd langs heile kysten i ein eller annan historisk periode.

Departementet meiner difor ein fjordrett ikkje kan byggjast på historisk bruk eller anna sedvanerettsleg grunnlag. Det betyr at det ikkje er grunnlag for å etablere ein eksklusiv rett til fiske i fjordane i Finnmark eller i andre fjordar for dei som bur langs fjorden.

I høve til spørsmålet om enkeltfiskarar eller ei gruppe av fiskarar kan ha opparbeidd seg ein privatrettsleg bruksrett til ei bestemt fiskegrunne, vert det vist til forslaget om å utvide mandatet til Finnmarkskommisjonen, jf. 12.7.6. ....

Landsmøtet 8.-9. mai 2008 behandlet i sin tid Kystfiskeutvalgets innstilling og fattet følgende vedtak:

Norges Kystfiskarlag tar rapporten fra kystfiskeutvalget til etterretning.

Norges Kystfiskarlag favner kystfiskere langs hele kysten, og ser rapporten i et større perspektiv enn bare Finnmark.

Organisasjonen har hele tiden hevdet at folk langs kysten har en rett til å kunne livnære seg av

fiskeriressursene. Norges Kystfiskarlag støtter kystutvalget i at kystbefolkningen har en historisk rettighet til å høste av fisken i havet. Denne retten går langt ut over det kvotesystem, og den privatiseringsprosessen fiskeriene har gjennomgått. Med den stadige nedbyggingen av fiskeflåten, og med en gjennomsnittsalder på norske fiskere på 50 år har mange kystsamfunn fått betale hardt.

Norges Kystfiskarlag forutsetter at ethvert grep som foretas omhandler hele kysten, og legger til grunn at vår definisjon av begrepet "nærhet til ressursen" handler om folk langs kysten.

Norges Kystfiskarlag er mot tildeling av særrettigheter på etnisk eller økonomisk grunnlag. Områderettigheter skal kun kunne brukes når det ikke er i strid med den generelle rett kystbefolkningen har til å livnære seg av fiskeressursene.

Norges Kystfiskarlag forutsetter at kystfiskeutvalgets rapport ses på som et innspill til den generelle fiskeriforvaltningen, og behandles som en del av en helhet.

Norges Kystfiskarlag forutsetter at eventuelt overføring av kvantum i forbindelse med behandlingen av kystfiskeutvalgets rapport hentes via statlige oppkjøp av kvoter fra havfiskeflåten.

Landsstyret fremmer på denne bakgrunn følgende forslag til uttalelse fra landsmøtet i Norges Kystfiskarlag:

Kystfiskeutvalget bygde sitt forslag på at de villevende ressurser i norsk sone tilhører det norske folk i fellesskap og at norsk kyst- og fjordbefolkning fortsatt skal ha en forrang til kvoter på disse ressursene. Dette prinsippet støtter Norges Kystfiskarlag. Norges Kystfiskarlag mener at norsk kyst- og fjordbefolkning skal ha forrang til nære fiskefelt.

Fiskeri- og kystdepartementet har med Prop. 70L (2011 2012) i realiteten forkastet kystfiskeutvalgets innstilling.

Norges Kystfiskarlag kan ikke støtte en fullstendig lukking av norsk fiskeri, fordi et lukket fiskeri vil føre til økt kvotehandel og økt press for evig eierskap til kjøpte kvoter. Norges Kystfiskarlag er mot et kvoteregime basert på kjøp og salg.

Norges kystfiskarlag advarer mot at utenlandske borgere eller selskaper i fremtiden gis rett til å kjøpe norske kvoter. Det som vil bli realiteten av regjeringens tilnærming er ikke en felles rettighet for kystbefolkningen, men en privatisering av fiskerettigheter og private fiskeplasser.

Slik man legger opp til nå, vil konfliktnivået øke mellom de som blir så heldige å oppnå rettigheter etter de nye prinsippene, og resten av fiskeribefolkningen.

Norges Kystfiskarlag vil også påpeke at dette også er egnet til å øke konfliktnivået mellom samisk og resten av befolkningen. Dette er meget uheldig og en svært lite klok politikk.

Norges Kystfiskarlag er fornøyd med at Kystfiskeutvalget ikke foreslår kvotetildelinger basert på etnisk grunnlag.

Norges Kystfiskarlag vil påpeke at muligheten for kollektivt kvoteeierskap og lovfestet historisk rett til egen kyst- og fjordbefolkning er et langt bedre alternativ. Det vil også sikre den sjøsamiske bosetting.

Landsstyrets innstilling til vedtak:

Landsstyret anbefaler landsmøtet å vedta ovennevnte uttalelse.

Vedtak:

Landsstyrets innstilling enstemmig vedtatt med følgende tilleggsforslag fra Kjell Olav Halland:

Norges Kystfiskarlag er ikke fornøyd med at Fiskeridepartementet ikke gir en lovbestemt rett til fiske for hele kysten.

Enstemmig vedtatt.

Sak 18 Kampen om havarealene

– utfordringer knyttet til «nye» næringers inntog på fiskefeltene

Saksframlegg:

Fiskeriene har lenge vært i konkurranse med andre næringer når det gjelder bruk av havarealene. Petroleumsvirksomheten til havs og etter hvert også havbruksnæringen konkurrerer med fiskeriene om bruk av arealene, og flere næringer presser hardt på. Gruveindustrien ønsker å bruke fjorder og sund til å dumpe gruveavfall, vind-, strøm- og bølgekraftverk er installasjoner som i fremtiden kan tenkes å konkurrere om arealene. I tillegg ser vi at turistnæringa i noen lokalsamfunn ønsker å overta bruken av fiskerihavnene.

Mens fiskerinæringa gjennom havressursloven og forskrifter er underlagt et strengt regime, er det forstemmende å konstatere at andre næringer på langt nær er underlagt samme strenge krav.

Mens det er stenge forbud mot å dumpe biologisk og nedbrytbart avfall fra fiskeriene, opplever vi at det i de samme områdene gis tillatelser i andre næringer til å dumpe både giftig og ikke nedbrytbart avfall.

I fiskeriene har vi siden arbeidet med og gjennomføringa av havressursloven hatt enighet mellom fiskerinæring, forskning og forvaltning om at vi skal ha "ei føre-var-tilnærming i tråd med internasjonale avtaler og retningslinjer" (Havressurslova §7b) og "ei økosystembasert tilnærming som tek omsyn til leveområde og biologisk mangfald" (Havressurslova §7c).

I havressurslova § 24, 2. og 3. ledd her det:

"Det er forbode å hindre eller øydeleggje høvet til hausting med skyting, støy eller anna utilbørleg framferd. Departementet kan gje nærare reglar om manøvrering av fartøy og framferd på haustingsfelt."

Norges Kystfiskarlag er meget indignert over at disse lovparagrafene tilsynelatende bare gjelder for fiskerinæringa, mens det for andre næringer gis tillatelser til å ture frem uten hensyn til ressurser, biomangfold og fiskeriaktivitet. Dette undergraver respekten for lovverket, og undergraver den tilliten vi og befolkningen generelt har til myndighetenes evne og vilje til "å sikre ei berekraftig og samfunnsøkonomisk lønsam forvaltning av dei viltlevande marine ressursane og det tilhøyrande genetiske materialet og å medverke til å sikre sysselsetjing og busetjing i kystsamfunna", som det heter i § 1 i Havressurslova.

Havbruk

Norges Kystfiskarlag er i utgangspunktet positiv til havbruksnæringa. Dette er ei beslektet næring som bidrar til sysselsetting, bosetting og mangfold i kystsamfunnene. Havbruksnæringa har imidlertid sine miljøproblemer med hensyn til rømming, sykdom, lakselus og avfall. Fra fiskerisiden opplever vi at det i enkelte fjord- og sundsystemer er slik at villfiskarter skyr området når havbruk etablerer seg. I andre fjorder rapporteres det om at havbruk ikke er til sjenanse for fiskeriene. Hva dette skyldes har vi ikke uttømmende svar på, men fra fiskerhold har man en begrunnet teori om at der havbrukslokalitetene blir lagt til enten beiteområder eller gyteområder for villfisk, vil villfiskene sky området, mens der man unngår å legge mærsystemer til gyte- eller beiteområder er dette ikke noe problem. Norges Kystfiskarlag ber om at det tas hensyn til slike forhold. Det innebærer at man foretar grundige undersøkelser før man tildeler oppdrettslokaliteter. Norges Kystfiskarlag ber også om at man i fjord- og sundsystemer hvor villfiskene har skydd

områdene foretar lignende undersøkelser med henblikk på å flytte oppdrettslokaliteter til områder som ikke forstyrrer villfisken.

Petroleumsvirksomhet

Norges Kystfiskarlag er sterkt kritisk til hvordan petroleumsnæringen reguleres i forhold til fiskerier og fiskeressurser. Vi vil påpeke at bestemmelsene i Havressurslovens §§ 7 og 24 skal gjelde ALL næringsvirksomhet i våre havområder, og ikke bare fiskeriene.

Det må innebære at føre-var-tilnærming og forbud mot å "hindre høvet til hausting" også skal gjelde petroleumsvirksomhet.

Det er et paradoks at fiskeriene har strenge regler mot dumping av biologisk materiale som nedbrytes og har en gjødslingseffekt, mens det gis utslippstillatelser til giftig og ikke-nedbrytbart avfall fra petroleumsinstallasjoner. Om avfall slippes rett ut i sjøen eller om det slippes ut som fortynnet produksjonsvann spiller ingen rolle – uansett slippes det ut avfall som akkumuleres i havmiljøet og på den måten vil være en trussel mot miljøet på lang sikt.

Havforskerne har påvist miljøkonsekvenser i områdene hvor petroleumsnæringen har drevet sin virksomhet over tid. Man påviser blant annet lav fertilitet og dårlig kondisjon hos fisk som oppholder seg i dette miljøet. At dette ikke får konsekvenser for virksomheten er skremmende.

I fiskerinæringa har vi akseptert føre-var-prinsippet som et ledd i forvaltningen. Det ser ut som at et samlet petroleumsmiljø i Norge – oljemyndigheter og aktører – ikke har forstått eller oppfattet betydningen av dette. Gang på gang blir innvendinger fra havforskningen og Fiskeridirektoratet avfeid av Oljedirektoratet.

Norges Kystfiskarlag ber om at administrasjonen av tildeling av tillatelser til virksomhet i fiskeriområdene flyttes fra Oljedirektoratet til Fiskeridirektoratet slik at den totale forvaltning av havmiljøet blir ført etter føre-var-prinsippet.

Vi ber ikke om en total stans i petroleumsvirksomhet på norsk sokkel. Vi ber om at også petronæringa må underlegges prinsipper som fiskerinæringa allerede er underlagt, og at petronæringa blir pålagt å ta hensyn til både miljø og fiskerier. Når det gjelder sokkelen utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja og Mørebankene, er det spesielt viktig at fiskerier og miljøhensyn går foran oljeinteressene.

Bergverk

Når det gjelder bergverk, er presset stort for å få slippe ut avfall til fjord- og sjødeponier. Også her er det et paradoks at norske myndigheter ser ut til å gi etter for økonomiske argumenter i stedet for å fastholde føre-var-prinsippet.

Myndighetene bør være like restriktiv til deponier i sjøen som man er når det gjelder utslipp/deponier på land. Havet, sundene og fjordene HØSTER VI FAKTISK MAT I!

Det er utenkelig at det tillates utslipp i jordbruksområder og beiteområder. Den samme holdningen må komme til syne når det gjelder sjømatnæringene – som er vår nest største eksportnæring, og hvor vi er avhengige av et godt omdømme ute i markedene. At det tillates utslipp av avfall og gift i våre fjorder vil kunne ramme sjømatnæringene hardt dersom det blir kjent ute i markedene som vi er avhengige av.

I fiskerinæringa er vi pålagt å ta vare på alt som kommer ombord – også avfallet av fangstene. Det er vår plikt å bringe det til land for å sørge for destruering/avfallsbehandling. Og det er næringsansvar å påta seg kostnadene for dette.

Vi ser at gruveindustrien i Norge nå TRUER med at dersom de ikke får bruke fjorder og sund til avfallsdeponier, må de kutte ut satsingen i Norge. Dersom det virkelig er slik at de ikke kan drive

uten å forurense, må hensynet til fornybare ressurser som fisk og skalldyr - som er evigvarende ressurser, gå foran hensynet til lagerressurser - som gir næringsaktivitet bare i kortere eller lengre perioder.

Norges Kystfiskarlag tror imidlertid ikke på slike trusler, gruveindustrien har kastet sine øyne på mineralressursene i Norge fordi de regner med å tjene penger. Spørsmålet er bare hvor mye de skal tjene, og det er klart at både aksjonærer og selskapsledelse ønsker å kutte utgifter for å øke fortjenesten. *Miljø- og utslippsmyndighetene sitt ansvar er å sørge for å bevare og beskytte fornybare ressurser – ikke å sørge for at bergverksaksjonærer skal øke sin avkastning!*

Forslag til vedtak:

Landsstyret gir følgende innstilling til Landsmøtet i saken:

1. Norges kystfiskarlag krever at næringer som bruker sjø- og havarealene skal underlegges bestemmelsene i Havressursloven, og at de i likhet med fiskerinæringa skal forvaltes etter føre-var-prinsippet.
2. Norges Kystfiskarlag ber om at Fiskeri- og kystdepartementet setter i gang forskning slik at vi får kartlagt beite- og gyteområder for villfisk i fjord- og sundsystemer hvor oppdrett og fiske skal leve side om side. Slik forskning må gjennomføres både i fjordsystemer hvor oppdrettsnæringa allerede er etablert, og i nye områder hvor oppdrett er aktuelt. Gjennom den viten som slik forskning vil frembringe, vil konfliktnivået mellom de to næringene kunne reduseres betraktelig.
3. Norges Kystfiskarlag krever at også petroleumsvirksomheten må underlegges føre-var-prinsippet. Oljenæringa må pålegges å ta hensyn til fiskeriene og fiskeressursene. Utslipp av borekaks og produsert vann må forbys i gyteområder og oppvekstområder for larver og yngel. Seismikkvirksomhet må vike for fiskeaktivitet, og må ikke skje i gyteområder og i områder med larver og yngel.
4. Norges Kystfiskarlag ber om at administrasjonen av tildeling av tillatelser til virksomhet i fiskeriområdene flyttes fra Oljedirektoratet til Fiskeridirektoratet slik at den totale forvaltning av havmiljøet blir ført etter føre-var-prinsippet.
5. Norges Kystfiskarlag krever at petroleumsvirksomhet på sokkelen utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja, og Mørebankene ikke tillates med offshoreteknologi. For fiskeriene vil slik virksomhet være ødeleggende, og for oljenæringa vil slik virksomhet være av marginal betydning.
6. Norges Kystfiskarlag krever at det ikke tillates avfallsdeponier for bergverksnæringa i fjordene. Bergverksindustrien har minst like stor økonomisk bærekraft til å påta seg utgiftene med sikring og behandling av sitt avfall, som fiskerinæringen har for å ta ansvaret for sitt.
7. Det må ikke tillates vindmølleparker i hav- og kystområder som brukes av fiskeriene. Spesielt den kystnære flåten er avhengig av å kunne benytte de ulike fiskefeltene til ulike årstider, slik at man har tilgang på de forskjellige fiskeslag. Norges Kystfiskarlag krever at eventuelle vindmølleparker skal lokaliseres til områder som IKKE brukes av fiskeriene.
8. Fiskeriene er pålagt å rydde opp etter seg og sin virksomhet gjennom blant annet opprenskning av tapte fiskeredskaper. Norges Kystfiskarlag er av den oppfatning at også andre næringer som har tillatelse til å bruke havområdene må være forpliktet til å rydde opp etter seg når de eventuelt forlater sine tildelte områder. Dette må gjelde både innenfor oppdrett, petroleum og andre næringer.

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt med følgende endringsforslag fra Truls Soløy:

Punkt 3 siste setning endres til:

Seismikkvirksomhet må forbys i områder med fiskeriaktivitet, og må forbys i gyteområder og i områder med larver og yngel.

Endringsforslaget vedtatt med overveldende flertall.

Innspill til reguleringsmøte 14. juni

Hilde [hilde@norgeskystfiskarlag.no]

Sendt: 8. mai 2012 10:19

Til: Postmottak

Viktighet: Høy

Det vises til invitasjon til reguleringsmøte 14. juni.

Norges Kystfiskarlag vil be om at følgende tema settes opp på dagsordenen:

- Fisket etter sei med not – herunder spørsmålet om dispensasjon fra minstemålet, kontroll og omfang av undermålsfiske i seinotfisket.
- Orientering ang. bruk og tillatelser av fritt redskapsvalg (flytetrål) i notfisket etter sei på kystkvoter.
- Orientering ang. evt. nye reguleringstiltak i fisket etter leppefisk.

Det tas forbehold om at sakslisten for møtet ikke er kjent. Norges Kystfiskarlag forbeholder seg derfor muligheten til å komme tilbake med nærmere innspill når denne er klar.

Norges Kystfiskarlag vil komme tilbake med nærmere påmelding.

Med vennlig hilsen
NORGES KYSTFISKARLAG

Hilde Rødås Johnsen
Daglig leder

Norges Fritids og Småfiskerforbund
v/Lars Kongsvik
Sagstadvei 11
5243 FANA

Sagstad 10.05.12

Fiskeridirektoratet
postmottak@fiskeridir.no

Til reguleringsmøtet 14.juni 2012

Høsting av tare

Høsting av tare kommer en del ganger i konflikt med tradisjonelt fiske. Det er også omstridt å fjerne tareskogen med de konsekvenser dette har for oppvekstforholdene for ungfisk. Videre vet vi at voksen tareskog har en bølgedempende effekt og at fjerning i spesielle tilfeller kan gi uønsket eksponering av kulturlandskap i strandområder.

Sogn og Fjordane Småfiskerlag, lokallag av NFSF har i brev av 25. april 2012 tatt opp taretråling i Bremangerpollen ut fra de forholdene som er nevnt innledningsvis.

NFSF ber fiskeridirektøren stoppe taretrålingen i Bremangerpollen inntil denne saken er bedre belyst.

Vi stiller også et generelt spørsmål om hvilke retningslinjer som gjelder for taretråling for å hindre konflikter med tradisjonelt fiske.

Til slutt vil vi spørre hvordan taretråling er vurdert i forbindelse med handlingsplan for bevaring av kysttorsk.

Lars Kongsvik
nestleder NFSF

Tom Sollie
leder NFSF